

Stilling for at blive Valgmenighedspræst, og fornuftigvis kan dette ikke forbydes nogen Præst. Denne Endring indeholder alſaa heller ikke nogen Udvidelse. Endelig har den ærede Ordfører allerede med Henſyn til den ſidſte Tilſpielse erkjendt, at Forſkriften i § 5 af Loven 25de Marts 1872 alt nu ogſaa gjælder Valgmenigheds Medlemmer. Derom har der hidtil ikke været nogen Tvivl. Hverken Regjeringen eller Andre kunne tvivle om, at Valgmenighedens Medlemmer ere berettigede til at benytte Sognekirkerne til de i Loven af 1872 § 5 nævnte Handlinger. Den eneſte Udvidelse af Loven, ſom Mindretallet alſaa har indbrømt, er den, at der ſættes „Bedeſal“ i Stedet for „Bedehus“; det er virkelig en Udvidelse. For mit Vedkommende har jeg imidlertid altid fundet, at denne Udvidelse var ganſke naturlig og rigtig. Efter vore ſmaa Forhold er det nemlig temmelig meget at forlange af en Menighed, der i Reglen ikke kan antages at være ſynderlig talrig, at den ikke blot ſkal lønne ſin Præst, men ogſaa anvende en ikke ganſke ringe Sum paa at opføre en egen Bygning ſom, naar den en Gang ſtaaer der, ikke let kan anvendes til andet Brug, og derfor ogſaa kan tjene til at holde paa Menighederne, naar Trangen er ophørt, medens Valgmenigheden ſnarere vilde ophøre, derſom Bygningen ikke var der. Imidlertid har denne Lempelse mindre at betyde for Landets Vedkommende end for Kjøbstædernes og navnlig Kjøbenhavns. Der har ganſke viſt ikke i Kjøbstæderne viſt ſig nogen ſtor Trang til Valgmenigheder. Saa vidt jeg veed, er der i diſe kun dannet en eneſte Valgmenighed, og den har maatte ſtørſt Tilgang fra Landet. Men derſom en ſaadan Trang opſtod i de ſtorre Kjøbstæder, hvor Grundene ere meget dyre, ſ. Ex. i Kjøbenhavn, vilde den Forandring, at der ſkulde bygges et eget Hus, være ganſke overordentlig haard. Alſaa for Kjøbstædernes Vedkommende betragter jeg Lempelsen ſom ſtørſt; men ogſaa for Landet har den ganſke viſt meget at betyde, idet man der for Fremtiden i Reglen vil ſlippe med at opføre en Bolig til Præſten og med der at indrette et Rum, der paſſende kan anvendes til Gudstjeneste.

Naar nu Fællesudvalgets Flertal ikke er blevet ſtaaende herved, er det ikke ſket efter mit Ønſke, thi jeg vilde finde Loven, ſom den af Mindretallet foreſlaas, tilſtrækkelig udvidende og havde aldeles ingen Betænkelighed havt ved at ſtemme derfor. Det er kun for at opnaae Enighed, at jeg, ligesom min ærede Sidemand (Sonne) er gaaet ind paa de to Forandringer, ſom Flertallet i Fællesudvalget har erklæret ſig for, og ſom jeg nu ſkal omtale. Paa den første lægger jeg ligesaa lidt ſom den ærede Ordfører Vægt. Det er Udelabelsen af Ordene: „og de øvrige kirkelige Handlinger“. Herved kan fornuftigvis kun være ſigtet til en Døbefont. Da man nu efter den Anſkuelse, ſom alle de hidtil ſtiftede Valgmenigheder tilhøre,

ønſker Daaben foretagen i Menighedens Paafyn, antager jeg, at i det Mindſte ingen af de Valgmenigheder, der hyldede denne Anſkuelse, vil undlade at anſkaffe en Døbefont, hvilket de jo i Ørigt kunde undlade, da de kunde lade Daaben forrette i deres Sogns Kirke. Jeg tillægger alſaa ikke denne Forandring den mindſte Betydning. Derimod er det ganſke viſt en ikke ubetydelig Udvidelse, naar der er givet Valgmenigheden Ret til ikke blot at faae til Præst en Præst i Folketirken, der ikke har Anſættelse, eller ſom opgiver ſin Anſættelse, men ogſaa en theologiff Kandidat, der har opfyldt de Betingelser, der kræves til geiſtligt Embede i Folketirken. I denne Anledning ſkal jeg tillade mig at minde om, at der virkelig er foregaaet en ikke ganſke lille Forandring i de kirkelige Forhold, ſiden Valgmenighedsloven for 5 Aar ſiden vedtoges. Den Gang var der en ikke ringe Del ſleſvigſte Præſter, unge, kraftige og dygtige Mænd, ubefordrede, og Valgmenighederne havde alſaa et ikke ganſke ringe Tal af Præſter at vælge imellem foruden de perſonelle Kapellaner. Nu ere diſe ſleſvigſte Præſter for ſtørſte Delen befordrede, og de af Folketirkens Præſter, der afſtediges, blive i Regelen ikke afſtedigede for deres Dyds eller Krafts Skyld. Det er gjerne Mænd, ſom man af en eller anden Grund er miſſionæret med, ſom ikke gjøre Fyldeſt, eller ſom ere udtjente, ſygelige og ſvægelige, ſaa at Valgmenighederne ikke ville faae ſtor Nytte af denne Klasse. Saa bliver der kun tilbage de perſonelle Kapellaner. Af dem er der ganſke viſt ikke ſaa, — jeg veed ikke hvor mange; men lad os ſige en 100 eller 150 Stykker. Men hvad er en perſonel Kapellan? Det er en theologiff Kandidat, ſom er bleven ordineret, fordi en beſtemt Sognepræſt har ønſket hans Viſtand til ſit Embedes Udørelſe. Der ligger alſaa i og for ſig ingen ſtor Garant deri, at en Mand er ordineret ſom perſonel Kapellan hos en beſtemt Præſt. Naar der Intet er at udsætte paa ham, og en ſvægelig gammel Præſt ønſker at faae ham til perſonel Kapellan, ſaa bliver han det. Noget egentlig ſærlig Kvalifikation behøves der ikke dertil. Det forekommer mig derfor, at Skridtet derfra til at tilſtede Valgmenighederne at tage en theologiff Kandidat, ſom endnu ikke er ordineret, ikke er ſtort, thi den Kandidat, der vil ſkaffe ſig Ordination ved blot i nogle Maanedes eller et Aars Tid at tjene ſom perſonel Kapellan, kan gjøre det. Men det vilde jo være mindre ſmukt at benytte denne Omvei. Heller ikke kan jeg anſe de to Betingelser, der ere tilføiede, for betydningsløſe. For det første vil man ved Aldersgrænsen, hvorefter Kandidaten ikke maa være under 30 Aar, forhindre, at Folk kunne løbe lige fra Examensbordet ud til en Valgmenighed. I Reglen vil jo Kandidaten være bleven Kandidat i en Alder af 24, 25 eller 26 Aar, ſjældent i en senere Alder. Der vil alſaa dog være nogle Aar, hvori han kan forberede ſig til ſin Gjærning, indhøſte noget af den Erfaring